

Zomerwee

In de achtertuin een kersenboom
een godenverzoekend kind in je schoot planten
schoof een wolk voor de zon
de zin stuift uit je handen
ze huilt en opent haar ogen

je neemt haar mee het licht in
laat haar kersen plukken
je leert haar dat boswachters de kinderen zijn
die eerder in de bomen hebben geklommen
iets dat de pleinwacht niet begrijpt

over legpuzzels doet ze langer dan de anderen
Thuis past ze duizenden losse stukjes in elkaar
Ze weet dat oma puzzels vastlijmt op karton
het kerkgezicht, drie katten in een mandje, ze kent ze
je geeft haar woorden te eten: 'recalcitrant', 'waterzuiveringsinstallatie'

je nodigt haar uit tot een gesprek bij het diner
de burens zijn onder de indruk
van hen krijgt ze alle volgende jaren nog
een apart bakje olijven toegeschoven op verjaardagen
ze leert iets anders uit te spreken dan ze van jou te horen heeft gekregen

als ze haar neus ophaalt snuift ze van alles naar binnen
Het Nationaal Ballet, de galerij van een flat
tranen in het Kröller-Müller bij het beeld om de hoek
het poppenhuis van papier-maché
een zomerwee

vergeet niet die keer dat ze het bad liet overstromen
op koude toiletten blauwe kinderbillen moest laten steunen
lichtjes, verlangend naar de zomer
waarin ze eigen burens heeft en een kast
waar alle puzzels in passen

de katten in het mandje liggen

Ankers

Er is een foto van mij, vijf jaar, met een sloophamer
Er kwam een nieuwe keuken
Er kwam een boot met mijn ouders mee terug na een wandeling
Ik mocht hem dopen
geen deuken maken

Wie tien jaar lang gaat varen op vakantie wil ook weleens met het vliegtuig
Heeft handen vol haaiantanden van geheime stranden, heeft

geleerd: je kunt van bramen en pannenkoekenmeel prima taarten bakken

Je kunt je vinger in de taart steken
Op een ansichtkaart drukken
Je kunt de kaart naar een vriendin met smetvrees sturen zonder adres
De postbode komt uit het dorp
Je kunt dezelfde film tien dagen lang twee keer per dag kijken
Daar wordt hij beter van
Je kunt een anker uitwerpen
Wie te veel woorden tussen kaften meeneemt, laat de boot scheefhangen
Wie zeeziek wordt, moet sturen

Wervels

Hij lachte onder krullen door en zei
we gaan een berg beklimmen
Ik was even zeventien en trainde voor halve
marathons, er waren geen blessures
spieren braken zuren af zoals het hoorde

Toen we die zomer Oostenrijk in reden
ik de weides hoorde zingen
Ik was even sixteen going on seventeen en leende half-
eigen woorden uit het
idioom, er waren nog geen breuken
in zijn rug en spieren sterkten

We hadden heldere meren gezien op foto's
Er vloog af en toe zo idyllisch een traumahelikopter
over onze hoofden, waar binnenin
synapsen going on serveerden ons herinneringen
muscle memory ons terugbracht

Ik had hem nooit gemogen als we middelbare
scholen samen doorgekomen waren
Hij heeft nooit zeventienjarig zweet van mijn bovenlip gekust
blauw gravel van mijn handen geveegd
maar nu we tegen bergen op beenden
waren we zo ver van één

Ik zag zijn rug en leerde achter te blijven
Hij stond zo tegen die steenwand aan
dat ik de trekker overhaalde
schoot mezelf in de voet en mocht
terugkeren, huiswaarts

Alles bleef die weken in elkaar overvloeien
tussen myelineschedes haperden potentialen
alsof de boodschap niet kon kiezen tussen al beleefd
of morgen nog eens proberen

Maandag 19:00

Mijn moeder belt om me te herinneren
Belt als ik in het dokter de donker hoor, migraine is gewoon koppijn
het heeft er niets mee te maken

- Om me te herinneren dat ik een afspraak heb voor een gesprek met mijn vader
Ze zegt: ik zou het fijn vinden als jullie weer normaal, als jij weer thuis
Ze heeft het ons geleerd: je kunt veel zeggen als je begint met "ik vind"

Hij rijdt twee uur om mij te spreken, stuurt van tevoren een brief met spelfouten
Er is een briefhoofd met mijn adres, hij schrijft "beste" maar ik weet beter
Ik neem me voor hem niet binnen te laten
we gaan uit eten
Ik trek aan: hoge hakken, nette blouse, want
hij verwacht, hij rekent altijd
op afstand (en rekent af)

Hij weet van de migraine, zegt dat ik koel moet slapen
Het is buiten vijfendertig graden, ik denk "ik vind, ik vind, ik vind"
Hij maakt zich zorgen: ik lijk op zijn moeder
Ik heb geen beeld van Jezus en geen televisie
Ik kook geen groentesoep, maar
Hij houdt van haar en ik niet

Hij wijst op verschillende strategieën om de boel draaiende te houden
waaronder: rationaliteit; zelfdiscipline; sportschool
Spreekt in kernwoorden als "balans" en "levensles"
Ik denk "notulen maken --> bulletpoints"
Ik heb leren lezen op zijn schoot en tussen regels door
Kan ik nog woorden maken

Ik heb blaren van de schoenen, zeg ik
wil je me dragen?

Instructies bij aanbrengen

Een snelweg die ik wel hoor maar
die ik niet op de kaart aan kan wijzen
Een snelweg suist door mijn slaapkamer
lichaam drukt lichaam dieper in matras
pakt enkels vast
heupen, schouderbladen

tussen onze huiden woeden de woorden waar
we in gesprekken geen aandacht aan besteden
we weten beter

toen je laatst naar buiten keek en opmerkte dat het tocht
stak ik mijn vinger tussen de deuren
inderdaad: hij kwam blauw weer naar binnen

In deze vrieskou begonnen we elkaar vast te houden
schouderbladen, heupen
enkels mochten koste wat kost
niet buiten de dekens vallen

Bij de Gamma bestelde ik een bezem
een emmer en tochtstrips
op het pakketje stonden instructies waar ik
geen wijs uit kon maken
en vast anders las dan ze opgeschreven waren
met een venijnigheid

Er stond: vastzetten in een hoek
Er stond: stevig aandrukken
Er stond: niet uitrekken
aan het einde afknippen of -snijden

Nota bene: niet aanbrengen bij temperaturen
lager dan vijf graden
de plakrand hecht bij deze koude niet goed aan de
ondergrond

Daar sta ik voor die deur
met blauwe vingers en grote tenen
die verkleumd tussen het matras zijn blijven steken
me af te vragen waarom ik
altijd maar provisorisch repareer op tijden
dat de symptomen net bestreden zijn

Nachtkoorts, ochtendkus

Brak na drie maanden de koorts door
durfde niemand elkaar nog aan te kijken
een hand te schudden, een wang te kussen
we voelden tintelingen vanuit onze borst naar onze handen kruipen
het werd ondraaglijk samen in één ruimte te blijven

's Nachts renden mannen de straat op
hun moeder in de deuropening
afgetrapte Spaanse sloffen
ochtendgebed en sigaret in één adem
wel je muts, je sjaal, heb je een appel bij je
Je weet nooit wanneer je dorst krijgt
en dorst kan rare dingen met je doen
dorst en koorts kunnen je in vijvers laten springen

Met moeite had een Italiaan zijn fiets uit de schuur gehaald
het sleuteltje in het kettingslot gekregen en
schalde uit volle borst een aria over stille straten
de eerste noten gevangen in zijn sjaal
Twee dagen later lag de wollen rups nog in de goot
te wachten op een straatveger

In wolkjes stegen zijn strofes omhoog
in gedachten zong zijn moeder

Heb je je schoenen nog wel ingewreven
het is zulk mooi leer
het zou zonde zijn als
mijn jongen toch, zei ze, het kippenvel
de stoppels op haar kuiten

Het mocht gevierd
zo'n nacht waarin hitte slijm uit kelen schroeide
Jonger geworden spreidden ze hun rood aangelopen oren uit
vleugels over de stad
In de ochtend scheen de zon er morgenroze doorheen
in de kleur van vroeger zaklantaarns tegen wangen gedrukt

Lag er een fiets in de vijver
een man bij een meisje
een sjaal in de goot
en alle moeders op de bank in slaap gevallen
te wachten tot
en hopen dat

Outline: Collecties

We hebben punten als parels tot kettingen geregen
een sluiting gemaakt, een buiging genomen
schakels omgehangen en televisiekabels doorgetrokken
We staan in lange rijen op de schouders van reuzen
(Google Scholar. Web. 4 June 2016.)

We hebben gelezen en begrepen
gedaan alsof
kamermuren beplakt met posters
ogen uitgestoken, snorren opgeplakt
[03:00 AM Een huisgenoot komt thuis, valt stomdronken een bed binnen]

We hebben gisteren vandaag zien worden
Bouwlampen van de kermis gestolen
De renovatie ... maakt de universiteitsbibliotheek modern en licht.
Het zijn niet meer de boeken ...
het is de studieruimte [die studenten trekt]
(Dagblad van het Noorden. Print. 19 May 2016)

Er zijn wekkers gezet voor nieuwe tijden
We slapen samen door ons onvermogen heen
[insert kermis: BLIJVEN ZITTEN TIJDENS HET DRAAIEN]
toen we de trampoline opklommen
en sprongen
tot reusachtig hoog
ik ben online en één van velen
ik ben alleen en lees en weet
Bibliotheken bouw je niet van steen

HOW TO STAY ALIVE IN EEN GAAF LAND

Het kan snel schuiven in de maatschappij
je stift je lippen zoals de zon opgaat
vlot en vanzelfsprekend
als het niet anders kan lik je
het laatste bloed nog van je vingers
voor je de buiging neemt

Wie toekijkt grijpt zijn buurman stevig om de pols en zegt
“Het is toch erg hoe ver het gekomen is?”
“Moet je zien wat ze nou weer doen”
“Vind je het goed als ik even wegkijk?”
Je kijkt samen weg
we hebben het immers niet over geld
trekken ons transitiechoeisel aan
en causale verbanden als
eigen schuld; slechte jeugd; praat wel vaker in haar eentje
altijd met wolken voor de zon geleefd

Buiten valt van voor de zon een regenbuitje waar we over praten
verschil maken lijkt ons geen onderwerp voor tijdens het eten
je wil niet dat er wondjes komen
regen slijt graniet
uit maar statistiek
staat los van moraal of ethiek
noem iemand Hans en wacht tot hij gaat herhalen
draai je nog eens om op die handdoek

Nederland is een gaaf land (veel regenbuien)
we hebben hier afspraken met elkaar
de orde die we samen geschapen hebben
we scheiden onze woorden strikt
als hij spreekt, dan niemand anders
in andere woorden, zelfs tussen decor
op planken, binnensmuurs:
doe normaal of ga weg

Zullen we beginnen met hier alles benoemen aan de hand van

een waanidee
waarde die we hechten aan categorieën
The West and The Rest
Doe Normaal of Ga Weg
hecht waarde aan de resultaten
van vierhonderd jaar vooruitgang

Heeft u de draad nog in handen?
heeft u uw vinger opgestoken?
Heeft u de vraag gehoord?
Nee?

Dan gaan we naar de resultaten
vragen “Heb jij dat ook weleens?”
u kunt in de intake antwoorden
hint: de meeste mensen klikken “zelden tot nooit”

Hoe vaak denkt u aan de dood?

Gelooft u in heksen?

Heeft u weleens het gevoel dat mensen niet zijn wat ze lijken?

Dat dingen in dit gedicht speciaal voor u zijn opgeschreven?

Er kan ook gevaar in poëzie zitten
een toespeling op

Denkt u weleens dat er complotten tegen u gemaakt worden?

Zou u van mij verwachten dat ik rijm?

Is het omdat u denkt dat dat is wat dichters doen?
(zelden tot nooit)

Er ligt hier nog een handdoek voor u
gaat u liggen en vertelt u eens

Voelt u zich vandaag normaal?

Er is geen microfoon als u naar buiten gaat
u mag niet mompelen
u mag geen vragen naar aanleiding van de vragen stellen